Muistio

Vihreä kasvu
Tiina Haapasalo

30.5.2022

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

KAA 1/2020 vp Verotus lentoliikenteen päästöohjauksessa, esiselvitys

Valtioneuvosto on teettänyt esiselvityksen lentoliikenteen kansallisesta verottamisesta hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Asia liittyy kansalaisaloitteeseen, jossa ehdotettiin lentoveroa Suomeen. Elinkeinoelämän keskusliitto EK haluaa kiinnittää jaoston huomiota lentoliikenteen toimintaympäristöön sekä lentoliikenteen päästöohjauksen kansainväliseen luonteeseen.

Covid-19 -pandemian seurauksena lentoliikenteen matkustajamäärät tippuivat rajusti ja palautuminen vakavasta markkinahäiriöstä tulee kestämään vuosia. Venäjän hyökkäys Ukrainaan johti puolestaan Venäjän ilmatilan sulkemiseen, joka vaikeuttaa Aasian lentoreittien ja verkostojen tuomien matkustajamäärien tai tarjonnan palautumista. Toimintaympäristö on poikkeuksellisen haastava lentoliikenteelle, ja alan yritykset ja liitot kuvaavat tilannetta omissa lausunnoissaan.

Lentoliikenne on erittäin kovassa kansainvälisessä kilpailussa oleva globaali toimiala. Suomessa tulisi nyt erityisesti huolehtia lentoliikenteen ja Suomen kautta kulkevien reittien kilpailukyvystä. Lentoliikenneyhteydet vaikuttavat suoraan yritysten kilpailukykyyn, investointeihin, sijoittumiseen ja logistiikkaan. Matkailulle lentoliikenne on elintärkeä sekä sisäisillä lennoilla että kansainvälisillä yhteyksillä. Vahvat lentoyhteydet vaikuttavat positiivisesti koko elinkeinoelämään sekä parantavat Suomen saavutettavuutta ja asemaa suhteessa kauppakumppani- ja kilpailijamaihin. Lentoyhteydet pitävät yllä Suomen eri osien elinvoimaisuutta.

Päästövähennystoimista päätetään lentoliikenteen osalta kansainvälisesti ja EU:ssa, jotta ei aiheuteta kilpailuvääristymää tai päästöjen siirtymistä toisaalle. Kansallinen lentovero toimisi päinvastoin, aiheuttaisi kansallista ja paikallista kustannusten nousua, ja olisi päällekkäistä ohjausta valtioiden yhteistyölle.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK on sitoutunut EU:n ilmastotavoitteisiin sekä 1,5 asteen ilmastopolitiikkaan. EU:ssa on aktiivisessa käsittelyvaiheessa kunniahimoiset Fit for 55-paketin esitykset, joilla on tarkoitus saavuttaa kansainvälisesti sovitut ilmastotavoitteet. Lentoliikenteelle esitetään lentopolttonesteen jakelu- ja käyttövelvoitetta, päästökaupan kiristämistä sekä lentopolttoaineen verotusta. Uudet toimet tulevat olemaan haastavia lentoliikenteelle sekä taloudellisesti että teknisesti.

Edellä mainituista syistä Elinkeinoelämän keskusliitto EK ei kannata kansallisen lentoveron enempää selvittämistä tai valmistelua.